Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

27 февруари 2014 година*

„Обжалване — Държавни помощи — Схеми за помощи в полза на дружествата за социално жилищно настаняване — Решение за съвместимост — Поети от националните власти ангажименти за съобразяване с правото на Съюза — Член 263, четвърта алинея ДФЕС — Жалба за отмяна — Условия за допустимост — Правен интерес — Процесуална легитимация — Пряко и лично засегнати получатели — Понятие за затворен кръг“

По дело C-132/12 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 29 февруари 2012 г.,

Stichting Woonpunt, установено в Маастрихт (Нидерландия),

Stichting Havensteder, по-рано Stichting Com.wonen, установено в Ротердам (Нидерландия),

Woningstichting Haag Wonen, установено в Хага (Нидерландия),

Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl, установено в Айндховен (Нидерландия),

за които се явяват P. Glazener и E. Henny, advocaten,

жалбоподатели,

като другата страна в производството е:

Европейска комисия, за която се явяват H. van Vliet, S. Noë и S. Thomas, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, председател на състав, A. Borg Barthet и E. Levits (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: M. Ferreira, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 април 2013 г.,

* Език на производството: нидерландски.

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 29 май 2013 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С жалбата си Stichting Woonpunt, Stichting Havensteder, по-рано Stichting Com.wonen, Woningstichting Haag Wonen и Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl искат отмяна на Определение на Общия съд на Европейския съюз от 16 декември 2011 г. по дело Stichting Woonpunt и др./Комисия (T-203/10, наричано по-нататък „обжалваното определение“), с което той отхвърля жалбата им за отмяна на Решение C(2009) 9963 окончателен на Комисията от 15 декември 2009 година относно държавни помощи E 2/2005 и N 642/2009 — Нидерландия — съществуваща помощ и специална помощ по проекти в полза на дружествата за жилищно настаняване (наричано по-нататък „спорното решение“).

Обстоятелствата, предхождащи спора, и спорното решение

2 Фактите в основата на спора са изложени от Общия съд в точки 1—14 от обжалваното определение по следния начин:

„1 Жалбоподателите […] са дружества за жилищно настаняване (woningcorporaties, наричани по-нататък „wocos“), установени в Нидерландия. Wocos са организации с нестопанска цел, които имат за задача да придобиват, строят и отдават под наем жилища, предназначени предимно за лица в неравностойно положение и социално слаби групи. Wocos осъществяват и други дейности като строителство и отдаване под наем на апартаменти при по-висок наем, строителство на апартаменти, предназначени за продажба, както и строителство и отдаване под наем на обществени сгради.

2 На 15 декември 2009 г. Комисията приема [спорното] решение.

3 На първо място, що се отнася до помощ E 2/2005, през 2002 г. нидерландските власти уведомяват Комисията за общата схема за държавни помощи, предоставяни на wocos. След като Комисията преценява, че мерките за финансиране на wocos могат да бъдат квалифицирани като съществуващи помощи, нидерландските власти оттеглят уведомлението си.

4 На 14 юли 2005 г. Комисията изпраща на нидерландските власти писмо на основание член 17 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [107 ДФЕС] (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41), в което квалифицира общата схема за държавни помощи, предоставяни на wocos, като съществуващи помощи (помощ E 2/2005) и изразява съмнения относно съвместимостта им с общия пазар. Най-напред Комисията посочва, че нидерландските власти трябва да променят възложената на wocos задача за обществена услуга, така че социалните жилища да бъдат предназначени за ясно определена целева група от лица в неравностойно положение или социално слаби групи. Тя отбелязва, че всички търговски дейности на wocos трябва да се извършват при пазарни условия и че за тях те не трябва да се ползват от държавни помощи. Накрая, Комисията посочва, че предлагането на социални жилища трябва да е съобразено с търсенето от страна на лицата в неравностойно положение или социално слабите групи.

5 След изпращането на това писмо Комисията и нидерландските власти започват преговори за привеждане на разглежданата схема за помощи в съответствие с член 106, параграф 2 ДФЕС.

6 На 16 април 2007 г. Асоциацията на институционалните инвеститори в недвижими имоти в Нидерландия (Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed, Nederland […]) подава жалба до Комисията по повод на предоставените на wocos помощи. През юни 2009 г. Vesteda Groep BV се присъединява към тази жалба.

7 С писмо от 3 декември 2009 г. нидерландските власти предлагат на Комисията да поемат ангажименти, насочени към промяна на общата схема за държавни помощи в полза на wocos.

8 Мерките, включени в общата схема за държавни помощи, предоставени от [Кралство] Нидерландия на wocos, и посочени в процедура E 2/2005, са следните:

а) държавни гаранции за заемите, предоставяни от Гаранционния фонд за строителство на социални жилища;

б) помощи от Централния фонд за жилищно настаняване, помощи по проект или помощи за рационализация под формата на заеми с преференциална лихва или на преки субсидии;

в) продажба на общински терени на цени, по-ниски от пазарните;

г) право на кредитиране от Bank Nederlandse Gemeenten.

9 В [спорното] решение Комисията квалифицира всички тези мерки като държавни помощи и приема, че нидерландската схема за финансиране на социалното жилищно настаняване представлява съществуваща помощ, тъй като е създадена преди влизането в сила на Договора за ЕО в Нидерландия и не е променена съществено от последвалите реформи.

10 В съображение 41 от [спорното] решение Комисията посочва:

„Нидерландските власти са се ангажирали да променят начина на функциониране на wocos и мерките, които им предоставят предимства. Що се отнася до различните изменения, нидерландските власти са представили пред Комисията проекти за правна уредба. Новите правила са предмет на ново министерско постановление, влязло в сила на 1 януари 2010 г., и на нов закон за жилищното настаняване, който ще влезе в сила на 1 януари 2011 г. […]“.

11 Комисията разглежда съвместимостта на помощ E 2/2005 относно схемата за финансиране на wocos, изменена в резултат на поетите от нидерландските власти ангажименти. Тя заключава в съображение 72 от [спорното] решение, че „помощите, платени за дейностите по социално жилищно настаняване, т.е. свързани със строителството и отдаването под наем на жилища, предназначени за физически лица, включително строителството и поддръжката на помощна инфраструктура, […] са съвместими с член 106, параграф 2 ДФЕС“. В резултат на това Комисията приема поетите от нидерландските власти ангажименти.

12 На второ място, що се отнася до помощ N 642/2009, на 18 ноември 2009 г. нидерландските власти изпращат уведомление за нова схема за помощи за обновителни работи в западнали градски квартали, която е квалифицирана като „специална помощ за проекти, предназначени за определени райони“ и получатели по която са извършващите дейност в

избраните квартали wocos. Тази нова схема за помощи трябва да се прилага при същите условия като предвидените за мерките по съществуващата схема за помощи, изменена вследствие на поетите от нидерландските власти ангажименти.

13 Помощ N 642/2009 трябва да бъде отпусната под формата на преки субсидии, изплащани от Centraal Fonds Volkshuisvesting (Централен фонд за жилищно настаняване), за изпълнението на специфични проекти, свързани със строителството и отдаването под наем на жилища в определени географски зони, съответстващи на най-бедните градски общности. Тя следва да се финансира посредством нов данък, заплащан от осъществяващите дейност извън чувствителните градски зони wocos.

14 В [спорното] решение Комисията приема, че помощ N 642/2009 е съвместима с общия пазар. Тя смята, че „помощите, изплащани за дейностите по строителство и отдаване под наем на жилища, предназначени за физически лица, включително строителството и поддръжката на помощна инфраструктура, както и тези по строителство и отдаване под наем на обществени сгради, са съвместими с член 106, параграф 2 ДФЕС“. Поради това тя решава да не повдига възражения срещу новите мерки, за които е получила уведомление“.

Производството пред Общия съд и обжалваното определение

3 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 30 април 2010 г. на основание член 263 ДФЕС, жалбоподателите искат отмяната на спорното решение.

4 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите изтъкват няколко основания.

5 Без изрично да повдига възражение в този смисъл, Комисията все пак оспорва в самото начало допустимостта на жалбата, като изтъква, от една страна, че жалбоподателите не са лично засегнати по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС от спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005 и от друга страна, че нямат правен интерес от отмяната на спорното решение в частта му относно помощ N 642/2009.

6 В този контекст Общият съд решава да се произнесе най-напред по този въпрос.

7 На първо място, след като констатира, че жалбоподателите не са адресати на спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005 и след като припомня в точка 29 от обжалваното определение, че при тези обстоятелства дадено предприятие не е легитимирано да подаде жалба срещу решение на Комисията, с което се забранява схема за предоставяне на помощи в даден сектор, когато е засегнато от решението само поради принадлежността си към въпросния сектор и поради качеството си на потенциален получател по посочената схема, Общият съд приема в точка 30 от това определение, че същото се отнася и до жалбата за отмяна на решение, с което, като отбелязва поетите от националните власти ангажименти, Комисията обявява така изменената схема за помощи за съвместима с общия пазар.

8 В конкретния случай в точки 31 и 32 от обжалваното определение Общият съд констатира, че качеството на wocos се предоставя в зависимост от обективни критерии, на които могат да отговарят неопределен брой оператори като потенциални получатели на помощ E 2/2005, за която се отнася спорното решение.

9 В резултат на това Общият съд стига до извода, че само качеството им на wocos не позволява жалбоподателите да бъдат разглеждани като лично засегнати от спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

10 По-нататък, в точки 38—50 от обжалваното определение Общият съд оборва доводите на жалбоподателите.

11 Най-напред той посочва, че обстоятелствата по делата, по които са постановени изтъкнатите от жалбоподателите в подкрепа на гледната им точка решения на Съда, а именно Решение от 17 януари 1985 г. по дело Piraiki-Patraiki и др./Комисия (11/82, Recueil, стр. 207) и Решение от 22 юни 2006 г. по дело Белгия и Forum 187/Комисия (C-182/03 и C-217/03, Recueil, стр. I-5479), се различават от тези по делото, с което е бил сезиран Общият съд, тъй като в тези две решения на Съда жалбоподателите са принадлежали към група, чийто състав вече не е можел да се увеличи след приемането на съответните решения.

12 На следващо място Общият съд приема, че жалбоподателите не могат да изтъкват, че рискът от предоставяне на ново разрешение на дадена институция като woco бил минимален, нито че получилите по-рано разрешения wocos са били определяеми към момента на приемане на спорното решение. Във връзка с това той припомня, че възможността да се определи колко или дори кои са правните субекти, за които се прилага дадена мярка, не означава, че тези правни субекти трябва да се считат за лично засегнати от мярката.

13 В отговор на довода на жалбоподателите, че съществуващите wocos не били засегнати по същия начин от спорното решение, както wocos, които ще получат разрешение в бъдеще, Общият съд най-напред подчертава, че разглежданата в това решение схема за помощи е била обявена за съвместима в бъдеще с вътрешния пазар. След това той припомня, че обстоятелството, че дадена мярка засяга в по-голяма степен от икономическа гледна точка даден оператор в сравнение с неговите конкуренти, не дава възможност този оператор да бъде индивидуализиран. Накрая Общият съд приема, че жалбоподателите принадлежат към категория икономически оператори, определени въз основа на обективни критерии, които не ги отграничават.

14 Въз основа на това той заключава в точка 52 от обжалваното определение, че жалбоподателите не са лично засегнати от спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

15 На второ място, във връзка с частта от спорното решение относно помощ N 642/2009 Общият съд приема, че в рамките на проверката на нова помощ жалбоподателите не могат да се позовават на предходно положение, за което се твърди, че е по-благоприятно. Като подчертава, че със спорното решение са обявени за съвместими помощи, чиито потенциални получатели са жалбоподателите, той постановява в точка 63 от обжалваното определение, че жалбоподателите не са доказали правния си интерес от отмяната на спорното решение в частта му относно помощ N 642/2009.

16 Поради това Общият съд отхвърля жалбата в нейната цялост като недопустима.

Искания на страните

17 С жалбата си жалбоподателите искат от Съда:

— да отмени обжалваното определение,

— да върне делото на Общия съд, и

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

18 Комисията иска от Съда да отхвърли жалбата и да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски.

По жалбата

19 В подкрепа на жалбата си жалбоподателите представят три основания. Първото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, неправилна преценка на относимите факти и липса на мотиви, доколкото Общият съд е обусловил допустимостта на жалбата срещу спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005 от въпроса за качеството на жалбоподателите на действителни или потенциални получатели. Второто основание е изведено от грешка при прилагане на правото, неправилна преценка на относимите факти и липса на мотиви, доколкото Общият съд е приел по отношение на спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005, че жалбоподателите не принадлежат към „затворен кръг“ от съществуващи wocos. Третото основание е изведено от грешка при прилагане на правото, неправилна преценка на относимите факти и липса на мотиви, доколкото Общият съд е приел, че жалбоподателите нямат правен интерес от отмяната на спорното решение в частта му относно помощ N 642/2009.

20 Тъй като първите две основания в подкрепа на жалбата са насочени срещу изводите на Общия съд относно процесуалната легитимация на жалбоподателите, те следва да бъдат разгледани заедно след проверка на третото основание.

По третото основание

Доводи на страните

21 Според жалбоподателите, най-напред, в точка 59 от обжалваното определение Общият съд неправилно се основава на схващането, че условията за прилагане на помощ N 642/2009 се определят от националните органи, а не от Комисията.

22 На следващо място, в същата точка от обжалваното определение Общият съд неправилно заключил, че жалбоподателите нямали правен интерес, тъй като не било сигурно, че Комисията щяла да одобри схемата за помощи при други условия.

23 На последно място, при тези обстоятелства Общият съд неправилно не приел оплакването на жалбоподателите, че били нарушени процесуалните им права, тъй като не им било признато качеството на заинтересовано лице.

24 Комисията подчертава, че след като помощ N 642/2009 е нова, жалбоподателите не биха могли да се позовават на фиктивно предхождащо приемането на спорното решение положение, което било по-благоприятно за тях.

25 Поради това следвало да се приеме, че не е налице изложеното основание.

Съображения на Съда

26 По отношение на първия довод на жалбоподателите се налага изводът, че Общият съд не е обвързал правния им интерес да обжалват спорното решение в частта му относно помощ N 642/2009 с въпроса в каква степен условията за прилагане на тази помощ са определени от самата Комисия или от нидерландските власти.

27 За сметка на това, доколкото посоченото решение се отнася до нова помощ, за която е направено уведомление, Общият съд обосновава липсата на правен интерес от отмяна, като в точка 58 от обжалваното определение посочва само, че за тази цел жалбоподателите не могат да се позовават на наличието на предходно положение, в което помощта е щяла да бъде отпусната при по-благоприятни условия от тези в спорното решение.

28 По отношение на втория довод се налага изводът, че той се отнася до посочен за изчерпателност в точка 59 от обжалваното определение мотив, чието отхвърляне не е основание да се признае правният интерес на жалбоподателите.

29 Във всеки случай, както подчертава генералният адвокат в точка 36 от заключението си, даденото от жалбоподателите тълкуване на тази точка от обжалваното определение е явно неправилно. Всъщност от посочената точка не следва, че жалбоподателите нямат правен интерес, тъй като не е сигурно, че Комисията би одобрила схемата за помощи при други условия. Общият съд е искал само да потвърди, че при конкретните обстоятелства жалбоподателите не могат да се позовават на предхождащо приемането на спорното решение положение, което щяло да бъде по-благоприятно за тях, тъй като те не са имали никакви права по отношение на предвидената помощ.

30 Що се отнася до третия довод, Съдът вече е постановил, че когато жалбоподател иска отмяна на решението на Комисията да не се повдигат възражения, като изтъква нарушение на процесуалните си права, той трябва да докаже, че на етапа на предварителното разглеждане на мярката, за която е отправено уведомление, Комисията е трябвало да има съмнения относно нейната съвместимост с общия пазар (в този смисъл вж. Решение от 24 май 2011 г. по дело Комисия/Kronoply и Kronotex, C-83/09 P, Сборник, стр. I-4441, точка 59).

31 В случая, след приключване на предварителната проверка, със спорното решение новата помощ е обявена за съвместима с вътрешния пазар. След като жалбоподателите са потенциални получатели на тази помощ, те не могат да твърдят, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е нарушил процесуалните им права.

32 Ето защо следва да се приеме, че не е налице третото основание.

По първото и второто основание

Доводи на страните

33 На първо място, жалбоподателите изтъкват, че след като са били получатели на помощ E 2/2005 преди изменението ѝ със спорното решение, Общият съд неправилно се основал в точки 44 и 45 от обжалваното определение на качеството им на потенциални получатели по изменената схема за помощи, за да не ги признае за лично засегнати от това решение. В действителност предходното им положение било в голяма степен застрашено от новите условия за предоставяне на помощи, които следват от внесените със спорното решение изменения.

34 От една страна, ако се налагало рефинансиране на съществуващите заеми, които били предоставени въз основа на предишната схема и чийто срок изтичал след приемането на спорното решение, те можело да бъдат гарантирани само ако конкретното woco отговаря на новите условия, определени в рамките на помощ E 2/2005.

35 От друга страна, ако заемите били за инвестиции, за които преди можело да се допусне гарантирано от фонда финансиране, но след приемането на спорното решение това вече не било допустимо, след изтичането на срока на посочените заеми тези инвестиции трябвало да бъдат финансирани от външни фондове без гаранция.

36 От това следвало, че фактическото положение на жалбоподателите се различавало от това на wocos, за които не било издадено разрешение преди приемането на спорното решение.

37 На второ място, Общият съд се основал на твърде тясно определение на понятието „затворен кръг“.

38 Така, в точка 46 от обжалваното определение Общият съд неправилно отхвърлил като догадка твърдението, че в Нидерландия в бъдеще няма да се предоставят разрешения като woco на нови институции.

39 Освен това Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, изисквайки в точка 51 от обжалваното определение жалбоподателите да се различават от останалите wocos, които са съществували преди приемането на спорното решение.

40 Комисията изтъква, че поетите от нидерландските власти ангажименти се отнасят единствено до периода след приемането на спорното решение. Поради това първоначалното положение на жалбоподателите не било засегнато от това решение. Освен това Комисията не изисквала възстановяване на сумите, платени по силата на първоначалната схема за помощ.

41 Комисията подчертава, че съгласно нидерландското законодателство разрешения могат да се предоставят на нови институции въз основа на обективни критерии. Поради това жалбоподателите неминуемо принадлежали към кръг от икономически оператори, който можел да бъде разширен.

Съображения на Съда

42 В самото начало е важно да се подчертае, че спорното решение е било прието на 15 декември 2009 г., тоест след влизането в сила на Договора от Лисабон, който изменя Договора за ЕО.

43 Наред с другите изменения, с член 263, четвърта алинея ДФЕС Договорът от Лисабон смекчава условията за допустимост на подадените от физически и юридически лица жалби за отмяна на актове на Съюза, като добавя в него трета хипотеза. Всъщност с тази хипотеза, без да се поставя допустимостта на подадените от физически и юридически лица жалби за отмяна в зависимост от условието за лично засягане, възможността да се използва този способ за защита, се предоставя и по отношение на подзаконовите актове, които не включват мерки за изпълнение и засягат пряко жалбоподателя (в този смисъл вж. Решение от 3 октомври 2013 г. по дело Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет, C-583/11 P, точка 57).

44 Следователно член 263, четвърта алинея ДФЕС предвижда две хипотези, при които физическо или юридическо лице има процесуална легитимация да обжалва акт, на който не е адресат. От една страна, такава жалба може да се подаде, при условие че актът засяга лицето пряко и лично. От друга страна, то може да подаде жалба срещу подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение, ако той го засяга пряко (Решение от 19 декември 2013 г. по дело Telefónica/Комисия, C-274/12 P, точка 19).

45 В този контекст следва да се припомни, че критерият, който обвързва допустимостта на жалба, подадена от физическо или юридическо лице срещу решение, на което то не е адресат, с условията за допустимост, закрепени в член 263, четвърта алинея ДФЕС, е абсолютна процесуална предпоставка, която юрисдикциите на Съюза могат да проверят във всеки момент дори служебно (в този смисъл вж. Решение от 23 април 2009 г. по дело Sahlstedt и др./Комисия, C-362/06 P, Сборник, стр. I-2903, точка 22).

46 В обжалваното определение обаче, за да обяви жалбата за недопустима, Общият съд е разгледал само условието за лично засягане на жалбоподателите съгласно втората хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС и е пропуснал да провери допустимостта на посочената жалба с оглед на другите, не толкова строги условия по третата хипотеза в посочения член 263, четвърта алинея ДФЕС, като резултатът от тази проверка ни най-малко не е предрешен от констатацията за липса на лично засягане.

47 По този начин Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото.

48 Тази грешка обаче би била без значение, ако се окаже, че жалбата на жалбоподателите не отговаря на условията за допустимост, предвидени в третата хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС.

49 Съгласно горепосочената разпоредба жалба за отмяна може да се подава по-специално срещу подзаконови актове, които не включват мерки за изпълнение и засягат пряко жалбоподателя.

50 В това отношение Съдът вече е приел, че за да се прецени дали подзаконов акт включва мерки за изпълнение, за отправна точка трябва да се вземе положението на лицето, което се позовава на правото на обжалване съгласно третата хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС (Решение по дело Telefónica/Комисия, посочено по-горе, точка 30).

51 Освен това, за да се провери дали обжалваният акт включва мерки за изпълнение, трябва да се вземе предвид единствено предметът на жалбата (Решение по дело Telefónica/Комисия, посочено по-горе, точка 31).

52 В случая, от една страна, жалбоподателите искат отмяна на спорното решение, с което Комисията потвърждава съвместимостта на помощ Е 2/2005 с общия пазар вследствие на поетите от нидерландските власти ангажименти за изменение на схемата за помощи, от която са се ползвали жалбоподателите. От съображение 41 от спорното решение следва, че тези ангажименти ще бъдат изпълнени посредством ново министерско постановление и нов закон за жилищното настаняване.

53 От друга страна, в спорното решение не се определят специфичните и конкретни последици от прилагането на ангажиментите на нидерландските власти във връзка с помощ Е 2/2005 върху дейността на жалбоподателите. Тези последици ще се материализират посредством актове, приети в изпълнение на министерското постановление и на новия закон за жилищното настаняване, които сами по себе си представляват мерки за изпълнение, включени в спорното решение по смисъла на третата хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС.

54 Следователно, независимо от въпроса дали спорното решение е „подзаконов акт“ по смисъла на посочената по-горе разпоредба, жалбата на жалбоподателите не отговаря на условията за допустимост, предвидени в третата хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС, поради което грешката при прилагане на правото, която Общият съд е допуснал в обжалваното определение, като е пропуснал да разгледа допустимостта на жалбата и с оглед на тези условия, е без значение.

55 След това уточнение следва да се пристъпи към разглеждане на първото и второто основание, изложени от жалбоподателите в подкрепа на жалбата.

56 В това отношение няма съмнение, че единственият адресат на спорното решение е Кралство Нидерландия.

57 Както припомня Общият съд в точка 28 от обжалваното определение, трети лица могат да бъдат лично засегнати от решение, адресирано до друго лице, само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин, както адресата (Решение от 15 юли 1963 г. по дело Plaumann/Комисия, 25/62, Recueil, стр. 197 и 223, Решение от 29 април 2004 г. по дело Италия/Комисия, C-298/00 P, Recueil, стр. I-4087, точка 36, Решение по дело Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет, посочено по-горе, точка 72 и Решение по дело Telefónica/Комисия, посочено по-горе, точка 46).

58 В това отношение е вярно, както подчертава Общият съд в точка 47 от обжалваното определение, че само възможността да се определи с по-голяма или по-малка точност колко или дори кои са правните субекти, по отношение на които се прилага дадена мярка, не предполага по никакъв начин, че същите трябва да бъдат разглеждани като лично засегнати от тази мярка, ако това прилагане се осъществява по силата на обективно правно или фактическо положение, определено в съответния акт (вж. Решение по дело Telefónica/Комисия, посочено по-горе, точка 47).

59 Въпреки това от трайната съдебна практика следва, че когато решението засяга група лица, които са определени или са били определяеми към момента на приемане на този акт в зависимост от присъщи за членовете на групата критерии, тези лица могат да бъдат лично засегнати от посочения акт в качеството си на част от ограничен кръг икономически оператори и това може да е така по-специално когато решението изменя правата, които частноправен субект е придобил преди неговото приемане (в този смисъл вж. Решение от 13 март 2008 г. по дело Комисия/Infront WM, C-125/06 P, Сборник, стр. I-1451, точки 71 и 72 и цитираната съдебна практика).

60 В случая е важно да се отбележи, както констатира Общият съд в точка 31 от обжалваното определение, че към момента на приемането на спорното решение е можело с точност да се определи колко и кои са wocos, тъй като за придобиването на това качество е необходимо предоставянето на разрешение с кралски указ.

61 Освен това няма съмнение, че спорното решение има за последица да измени, считано от 1 януари 2011 г. — датата на влизане в сила на новия закон за жилищното настаняване, схемата за помощи, от която до този момент са се ползвали получилите разрешение wocos, при това като прави условията за упражняване на дейността им по-малко благоприятни от предходните условия, по-специално с оглед на обстоятелството, както подчертават жалбоподателите в хода на съдебното заседание, че по силата на изменената схема свободата на действие при избора на наематели, които отговарят на изискванията за настаняване в управляваните от wocos жилища, е ограничена и гаранционният фонд за заемите им е премахнат.

62 При тези обстоятелства следва да се приеме, че жалбоподателите принадлежат към затворен кръг от оператори, което ги индивидуализира по отношение на това решение в частта му относно помощ E 2/2005.

63 Поради това Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил, че жалбоподателите не са лично засегнати от спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

64 От тези съображения следва, че обжалваното определение трябва да бъде отменено, доколкото с него е прието, че жалбоподателите не са лично засегнати от спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

По допустимостта на първоинстанционната жалба

65 Съгласно член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз, в случай че отмени решението на Общия съд, Съдът може да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

66 Макар Съдът да не е в състояние на този етап на производството да се произнесе по съществото на подадената пред Общия съд жалба, той все пак разполага с необходимите данни, за да се произнесе с окончателно решение по допустимостта на посочената жалба срещу спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

67 В това отношение трябва да се припомни, на първо място, че жалба за отмяна, подадена от физическо или юридическо лице, е допустима само ако лицето има интерес от отмяната на обжалвания акт. Такъв интерес предполага, че отмяната на този акт може сама по себе си да породи правни последици и че жалбата може по този начин чрез резултата си да донесе полза на страната, която я е подала (в този смисъл вж. Решение от 17 септември 2009 г. по дело Комисия/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, Сборник, стр. I-8495, точка 63).

68 На второ място, в съответствие с втората хипотеза в член 263, четвърта алинея ДФЕС жалбоподателите трябва да бъдат засегнати не само лично, но и пряко от акта, чиято отмяна искат, в смисъл че последният трябва пряко да поражда последици за правното им положение и да не оставя никакво право на преценка на органите, на които е възложено изпълнението на акта, тъй като това изпълнение е напълно автоматично и произтича единствено от правото на Съюза, без да се прилагат други правила с опосредяващ характер (в този смисъл вж. Решение по дело Комисия/Koninklijke FrieslandCampina, посочено по-горе, точки 48 и 49).

69 В случая, от една страна, доколкото от точка 66 от настоящото решение е видно, че вследствие на измененията в схемата за помощи E 2/2005 условията за упражняване на дейността на wocos са по-малко благоприятни от приложимите преди това, отмяната на спорното решение в частта му относно посочената схема за помощи би имала за последица запазването на предходните, по-благоприятни за получилите разрешение wocos условия.

70 Поради това следва да се заключи, че жалбоподателите имат правен интерес от отмяната на спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005.

71 От друга страна, следва да се припомни, че видно от съображение 74 от спорното решение, то е прието от Комисията в съответствие с член 19, параграф 1 от Регламент № 659/1999.

72 Както обаче припомня генералният адвокат в точки 43—45 от заключението си, в рамките на процедурата по член 19, параграф 1 от Регламент № 659/1999 именно решението на Комисията, с което се отбелязват предложенията на държавата членка, прави тези предложения задължителни.

73 В това отношение обстоятелството, че отбелязаните в спорното решение изменения са възпроизведени в нидерландската правна уредба, не позволява да се обори тази констатация. Действително, както отбелязва и генералният адвокат в точки 94 и 98 от заключението си, Кралство Нидерландия не разполага с право на преценка при прилагането на спорното решение.

74 Поради това следва да се приеме, че спорното решение в частта му относно помощ E 2/2005 поражда преки последици за правното положение на жалбоподателите.

75 От всички тези съображения следва, че жалбата за отмяна, подадена от жалбоподателите пред Общия съд, трябва да бъде обявена за допустима, тъй като, от една страна, те имат правен интерес да обжалват спорното решение в частта му относно помощ Е 2/2005 и от друга страна, са лично и пряко засегнати от спорното решение в частта му относно помощ Е 2/2005.

По съдебните разноски

76 Тъй като делото се връща на Общия съд за ново разглеждане, Съдът не следва да се произнася по съдебните разноски, свързани с настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) Отменя Определение на Общия съд на Европейския съюз от 16 декември 2011 г. по дело Stichting Woonpunt и др./Комисия (T-203/10) в частта, в която се обявява за недопустима жалбата на Stichting Woonpunt, Stichting Havensteder, Woningstichting Haag Wonen и Stichting Woonbedrijf SWS.Hhvl за отмяна на Решение C(2009) 9963 окончателен на Комисията от 15 декември 2009 година относно държавни помощи Е 2/2005 и N 642/2009 — Нидерландия — съществуваща помощ и специална помощ по проекти в полза на дружествата за жилищно настаняване в частта му относно схемата за помощи Е 2/2005.

2) Отхвърля жалбата в останалата ѝ част.

3) Обявява за допустима жалбата за отмяна, посочена в точка 1 от настоящия диспозитив.

4) Връща делото на Общия съд на Европейския съюз, за да се произнесе по съществото на жалбата за отмяна, посочена в точка 1 от настоящия диспозитив.

5) Не се произнася по съдебните разноски.

Подписи